

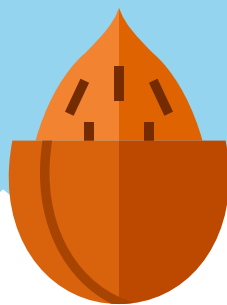
EEN DUIM VOOR DELEN

LESFICHE VOOR DE ONDERBOUW

ik deel

IN EEN NOTENDOP

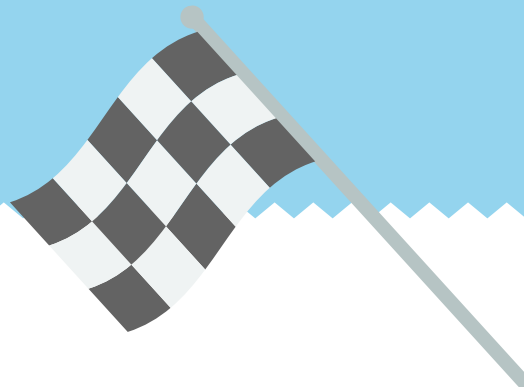
De leerlingen kennen op het einde van deze les de verschillende vormen van delen. Ze beelden verhaaltjes uit rond huren, ruilen, delen, samen gebruiken en lenen. Op die manier ervaren ze voor- en nadelen van delen.

DOELGROEP

- Onderbouw (BaO)

DOELSTELLINGEN

- De leerlingen kunnen voorbeelden geven van ruilen, lenen, huren, doorgeven en samen gebruiken
- De leerlingen kunnen 2 voordelen van delen noemen
- De leerlingen zijn bereid om zelf iets te delen

1. START

WERKVORM

- Reflecteren over een eigen ervaring

WAT HEB JE NODIG?

- Schoolbord
- Voor elke leerling een lekker koekje naar keuze

TIJD

- 10'

VERLOOP

Laat aan de klas een pak lekkere koekjes zien. Doe alsof je ze niet met hen wil delen. Vraag hen om met hun duim aan te geven hoe ze zich voelen. Doe even navraag waarom sommige duimen omhoog, horizontaal of omlaag zijn.

Geef daarna aan elke leerling toch een lekker koekje. Vraag om het koekje nog niet op te eten want ze moeten eerst met hun duim aangeven hoe ze zich nu voelen. Noteer enkele gevoelens op het bord.

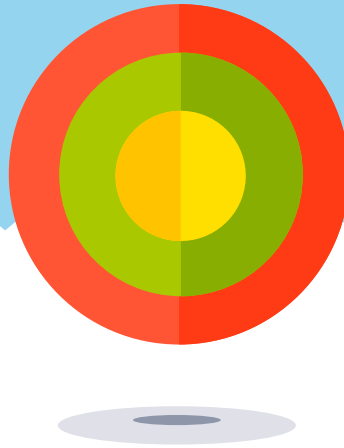
Geef het sein om samen de koekjes op te eten. Vraag terug naar de duimen en laat de leerlingen hun gevoelens verwoorden. Noteer enkele gevoelens op het bord.

Vraag door naar wat er nu eigenlijk gebeurd is: we hebben de koekjes gedeeld. Noteer het woord 'delen' in het midden van de gevoelens.

Trek een pijl van het woord delen naar één van de positieve gevoelens. Vorm hierbij een zin. Bv. "hoe meer ik deel, hoe blijer een ander ervan wordt". Laat de leerlingen gelijkaardige zinnen vormen met andere gevoelens. Vraag dan of er een pijl kan terugkeren? Bv. "hoe blijer ik word, hoe meer ik zal delen"?

ik deel

2. KERN

WERKVORM

- Situaties uitbeelden

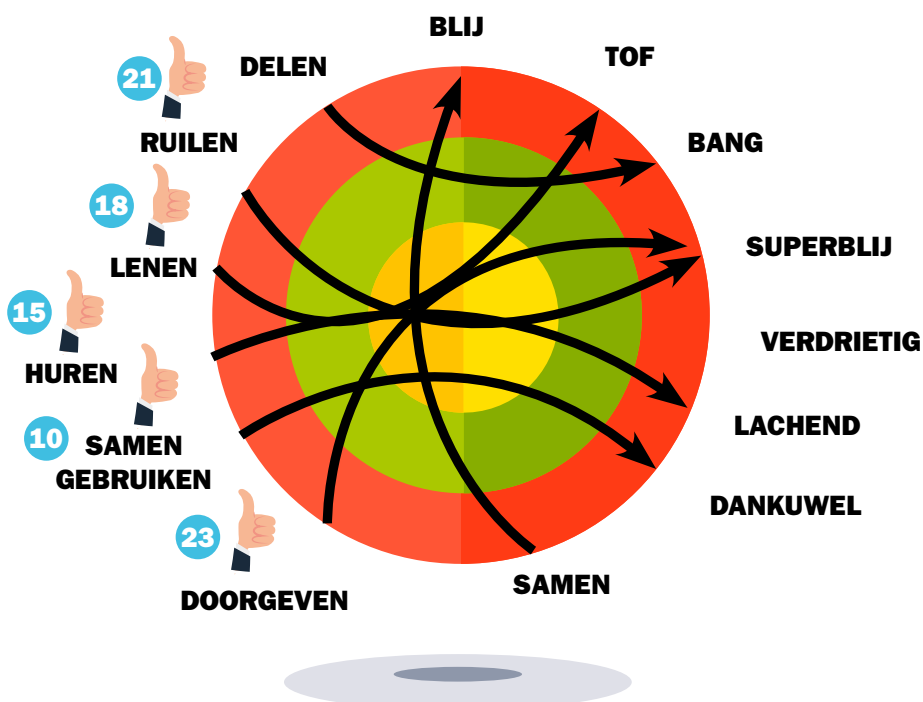
WAT HEB JE NODIG?

- Een kopie voor elke leerling van een kort verhaaltje rond delen (zie bijlage 1)
- Enkele voorwerpen (zie bijlage 1)

TIJD

- 35'

BORDSCHEMA (OP HET EINDE VAN DIT DEEL)

VERLOOP

Verdeel de leerlingen in vijf groepjes. Geef aan elke groep een kort (strip)verhaaltje en vraag hen om dit verhaal uit te beelden (zie Bijlage 1). Na de voorbereidingstijd beeldt elk groepje het eigen verhaal uit. De anderen zoeken naar een specifiek woord dat met delen te maken heeft. Ze kiezen uit: ruilen, lenen, huren, doorgeven en samen gebruiken. Je noteert het gevonden woord op het bord en verbindt het met een gevoel (zoals bij delen). Laat de leerlingen na elk verhaaltje met hun duim aangeven wie bereid is om zoiets te doen. Noteer telkens het aantal duimen op het bord.

Nadat alle verhaaltjes uitgebeeld zijn, overloop je met de leerlingen welke vorm van delen de meeste duimen kreeg. Vraag hen of ze dit ook echt op school willen doen. Maak later concrete afspraken met hen.

3. SLOT

WERKVORM

- Potluck

WAT HEB JE NODIG?

- Een schaal
- De koekjes van de leerlingen in je klas

TIJD

- 5'

VERLOOP

Stel voor dat alle leerlingen hun koekje voor de speeltijd in een schaal mogen leggen. Zeg dat niemand zich verplicht moet voelen.

Garandeer dat elke leerling een koekje zal kunnen eten. Breek elk koekje in verschillende stukken en ga daarna met de schaal rond.

Je spreekt met de leerlingen af hoeveel stukjes koek ieder uit de schaal mag nemen. Duim omhoog voor dit moment van delen!

Hieronder vind je de dialogen van de verhaaltjes die de leerlingen kunnen uitbeelden. Bekijk het pdf-bestand op de ik deel-website voor de verhaaltjes mét figuren.

VERHAALTJE ROND RUILEN

BENODIGDHEDEN:

- een bal
- een brooddoos
- 4 à 6 spelers

De verteller	<i>Fien zit op de eerste rij. Juf Leen staat voor het bord. Juf Leen schrijft op het bord. Fien steekt vaak haar vinger op wanneer de juf iets vraagt. Dan gaat de bel.</i>
Juf Leen	Jullie mogen gaan spelen. Tot straks!
De verteller	<i>Fien neemt haar brooddoos.</i>
De verteller	<i>Fien, Tuur, Joke en Elisa spelen met de bal. Maar dan stopt Fien.</i>
Fien	Ik heb honger. Ik kijk even in mijn brooddoos. Wat zou er in zitten? Het is niet waar! Alweer smeerkaas. Dat lust ik niet!
De verteller	<i>Tuur, Elisa en Joke zien dat Fien niet blij is.</i>
Tuur	Wat is er, Fien?
Fien	Mama deed smeerkaas op mijn boterham. Ze weet dat ik dat niet lust.
De verteller	<i>Tuur, Joke en Elisa gaan rond Fien staan. Ze troosten haar een beetje.</i>
Tuur	Ik lust wel smeerkaas. Lust jij choco?
Fien	Ja, ik lust heel graag choco. Mag ik jouw boterham? Dan krijg jij de mijne. Jij lust toch smeerkaas?
Tuur	Smeerkaas vind ik heeeeeeeeeeeeeel lekker. Kijk maar naar mijn tong.
De verteller	<i>De tong van Tuur gaat over zijn lippen. Hij vindt smeerkaas echt lekker. Fien geeft haar boterham aan Tuur. Tuur geeft zijn boterham aan Fien. Ze eten de boterham helemaal op.</i>
Fien	Kom Tuur, Elisa en Joke, we gaan terug spelen.
De verteller	<i>Fien, Tuur, Joke en Elisa spelen met de bal.</i>
Fien	Tuur, vond je de boterham lekker?
Tuur	Ja hoor, doen we dit morgen ook?

VERHAALTJE ROND LENEN

BENODIGDHEDEN:

- Een deel van een kapotte fiets
- 3 à 5 spelers

<i>De verteller</i>	<i>Bram staat aan de poort. Hij bibbert van de kou. Daar komt zijn vriend Stijn.</i>
Stijn	Hé Bram, je staat zo te bibberen? Wat scheelt er?
Bram	Mijn fiets is kapot. Gisteren ben ik gevallen. Kijk, dit heb ik nog over (toont het deel van de fiets).
Stijn	Dat vind ik heel erg.
Stijn	Wat ga je nu doen? Je hebt geen fiets meer.
Bram	Mijn 2 papa's kopen een nieuwe. Ik kom te voet naar school.
<i>De verteller</i>	<i>Lies en Olga wandelen voorbij. Ze lachen Bram uit. Hij heeft geen fiets meer.</i>
Stijn	Weet je wat? Ik heb thuis nog een groene fiets. Wil je die gebruiken?
<i>De verteller</i>	<i>Bram kijkt naar zijn vriend Stijn. Hij krijgt een lach op zijn mond.</i>
Bram	Dat vind ik heel fijn. Kan je hem missen?
Stijn	Ja hoor. Kom straks mee naar huis. Daar staat mijn groene fiets. Mama vindt het zeker goed.
Stijn	Je geeft mijn fiets terug als jij je nieuwe hebt.
Bram	Beloofd!
<i>De verteller</i>	<i>Lies en Olga horen wat de jongens zeggen. Ze steken hun duimen in de lucht.</i>
Stijn	Zeg, wat is er gebeurd? Je bibbert niet meer.
<i>De verteller</i>	<i>Bram heeft het niet meer koud. Stijn is zijn nieuwe vriend geworden.</i>

VERHAALTJE ROND HUREN

BENODIGDHEDEN:

- een paar cadeautjes
- 3 à 5 spelers

<i>De verteller</i>	<i>Marieke staat te springen. Het is vandaag haar feestje.</i>
Marieke	Mama, ik ben zo blij. Ik kan niet stoppen met springen. Mijn benen willen heel de tijd de lucht in. Wanneer begint mijn feestje?
Mama	Meisje toch! Ik zie dat je niet kan wachten. Straks komen je vriendjes en de pakjes.
<i>De verteller</i>	<i>Marieke durft niet zeggen wat ze het liefste wil. Een springkasteel. Ze denkt dat het teveel kost.</i>
<i>De verteller</i>	<i>Daar komen Ollie en Tibe. Ze hebben iets in hun handen.</i>
Ollie en Tibe	Alstublieft Marieke. Gelukkige verjaardag!
Marieke	Dankjewel, Ollie en Tibe. Hebben jullie zin in taart? Mama heeft taart gebakken.
Ollie en Tibe	Ja hoor! Maar waarom sta jij zo te springen?
Marieke	Ik ben zo. Ik kan niet anders. Mijn benen willen altijd springen.
Mama	Marieke, kom eens. Er staat een verrassing in de tuin. Ollie en Tibe, komen jullie ook?
<i>De verteller</i>	<i>Marieke, Ollie en Tibe gaan naar de tuin. Dan ziet Marieke het springkasteel.</i>
Marieke	Waw, mama, ik ben zoooooo blij. Wat ben jij een lieve mama. Waarom heb je niets gezegd? Heb je veel moeten betalen voor het springkasteel?
Mama	Neen, hoor! Maar het moest wel een verrassing blijven. We konden het huren van onze buurman Joost.
<i>De verteller</i>	<i>Marieke, Ollie en Tibe zijn superblij. Marieke's benen springen, altijd maar meer en meer, de ganse dag!</i>

VERHAALTJE ROND DOORGEVEN

BENODIGDHEDEN:

- laarzen
- een voetbaltruitje
- 4 à 5 spelers

<i>De verteller</i>	<i>Het is slecht weer. Het regent al 5 dagen. Murat zit thuis. Hij is niet blij.</i>
Murat	Elke dag worden mijn voeten nat. Mijn schoenen zijn kapot.
Murat	Mama, wanneer koop je nieuwe schoenen voor mij? Mijn voeten worden elke dag nat.
Mama Beniz	Sorry, Murat. Ik heb nog geen tijd gehad.
<i>De verteller</i>	<i>Er komt bezoek. Daar zijn tante Rabia en neef Gani. Dat vindt Murat heel leuk.</i>
Tante Rabia en neef Gani	Hallo, Murat. Hier zijn we! Alles goed?
Murat	Ik ben blij dat je hier bent. Kom Gani, we gaan buiten spelen.
Mama Beniz	Wacht! Eerst nog iets anders doen.
<i>De verteller</i>	<i>Tante Rabia bracht kleren mee. Neef Gani heeft iets wat Murat echt mooi vindt. Murat staat voor de spiegel.</i>
Murat	Waw, een voetbaltruitje! Dat doe ik elke dag aan.
Gani	Ik heb nog iets. Hier zijn een paar laarzen voor jou. Wil je die?
Murat	Ja hoor! Ik doe ze vlug aan. Ik wil geen natte voeten meer. Ze zijn juist in de kleur die ik graag zie.
<i>De verteller</i>	<i>Murat en Gani voetballen in de tuin. Murat schopt keihard op de bal. Daar vliegt zijn laars de lucht in. Gani ligt krom van het lachen.</i>
Murat	Toch nog natte voeten. Maar ik vind het niet erg. Morgen op school gaat het zeker goed.

VERHAALTJE ROND SAMEN GEBRUIKEN

BENODIGDHEDEN:

- een ladder (kan ook een stoel zijn)
- papier en potlood
- 3 spelers

<i>De verteller</i>	<i>Helena staat op de ladder van haar boomhut. Ze roept haar buurjongen.</i>
Helena	Sam, kom je mee naar boven?
Sam	Natuurlijk kom ik mee! Maar ik durf niet goed naar boven. Ik klim niet zoveel als jij.
Helena	Kom, klim maar. Je kan het wel! De eerste keren was ik ook bang.
<i>De verteller</i>	<i>Samen klimmen ze in de boomhut. Hier heeft Sam altijd van gedroomd.</i>
Sam	Waw, wat is het hier mooi en rustig. Maar alles is nog leeg.
Helena	Daarom vroeg ik jou om mee te komen. Jij bent een kei in versieren. Jij maakt er altijd echt iets moois van.
<i>De verteller</i>	<i>Sam tekent op een blad papier een groot vierkant. Dat is de boomhut.</i>
Sam	Hier komt een zetel. Hier een matras om op te slapen. Hier een staande lamp en hier een elektrisch vuurtje. In de winter is er dan veel lucht en warmte.
Helena	Aan al die dingen had ik niet gedacht. Sam, wat kan jij dat goed!
Helena	Jij mag de boomhut altijd gebruiken!
Sam	Daar had ik altijd van gedroomd! Hier kan ik rustig wat lezen of op mijn iPad spelen.
Sam	Ik trek een foto van ons twee. Lachen ...!
<i>De verteller</i>	<i>Ze kijken naar het scherm en "klik" doet de iPad. Ja hoor, op de foto zijn ze precies broer en zus.</i>